

Predikan

Skärtorsdagen 2012, Matt

Psalmer:

Pär-Magnus Möller

I kväll firar vi det nya förbundets instiftande. Det är ett gigantiskt ämne – något som kyrkan mediterat över i två tusen år. I kväll instiftas det nya förbund som fullkomnar det förbund som Gud slöt med Abraham och med Guds folk genom århundradena.

När Gud sluter ett förbund i gamla testamentet knyter han en mängd löften till förbundet: Han lovar att välsigna folket och han lovar att beskydda det och vara dess herde. Folket å sin sida lovar att lyda – och när de inte kan lyda ger Gud dem en utväg – en möjlighet att slippa undan konsekvensen av förbundets brytande: döden. I stället för att gå under fick folket offra djur eller mat för att symboliskt visa att man inte ville det man gjorde – att man vill börja om igen.

När Jesus nu samlade sina lärjungar till den traditionella påskmåltiden som folket firat sedan 1200 år tillbaka i tiden, påminde man sig om att man var en del av hela Israels historia, man påminde sig om Guds förbund, hans nåd, hans löften – hans barmhärtighet. Man mindes – ja, mer än så, man gjorde sig närvarande vid händelserna vid uttåget ur Egypten, man var med och strök lammets blod på dörrposterna och man erfor den skräckfyllda frid det innebar då man hörde hur Guds dödsängel for genom staden och dödade alla förstfödda vars familjer inte lytt Guds befallning. Man var så fortfarande under blodets beskydd. I påskmåltiden gjordes allt detta närvarande – inte som historia utan som reell verklighet i detta nu.

Mitt i denna måltid, mitt i detta historiska skeende ändrar Jesus en del av ordningen. Gud bryter in i historien och fördjupar de förbund som Gud tidigare slutit med sitt folk. Det är alltså inte ett nytt förbund som Jesus instiftar på Skärtorsdagens kväll i den bemärkelsen att de gamla förbunden inte har sin giltighet – men han fördjupar förbundet, fullkomnar det och innesluter inte bara Israels folk i det utan hela Guds älskade mänsklighet.

”Detta är min kropp” säger han plötsligt om det osyrade bröd som folket fick livnära sig på i början av ökenvandringen. ”Detta är mitt blod”, säger han i samma stund om vinet som var frihetens vin, glädjens och den eviga festens vin.

Det nya, fullkomliga förbundet som vi är döpta in i, är ett förbund med andra förutsättningar än de förbund Gud tidigare slutit med Israels folk. I det nya förbundet behövs inga djuroffer när vi inte förmår leva som vi skall – för vårt eviga och fullkomliga påskalamm, som offrats för världens skull, har redan utgjutit sitt blod till beskydd för alla – Jesus utförde det fullkomliga offer som

alla andra tidigare offer bara visade fram emot i all sin ofullkomlighet: ”Detta är mitt blod, förbundsblodet som blir utgjutet för många till syndernas förlåtelse”.

Varje gång vi firar mässan, eller eukaristin som den också kallas, dvs då vi bryter brödet och delar kalken, manifesterar vi att Gud fullbordat sitt förbund med sin älskade mänsklighet. Genom att ständigt söka sig till mässan lever vi av förbundet och fördjupar våra liv i det – vi står ständigt vid korset och tar emot.

När vi träder in i mässans gudstjänst så är det viktigt att komma ihåg att vi inte träder in i någon minnesmåltid – vi träder istället in i ett skeende. Precis som påskmåltiden inte var en minnesmåltid över uttåget ur Egypten utan en åminnelse, något man träder in i och är delaktig i, så är mässan en reell närvaro av Jesus och hans liv. I mässan befinner vi oss vid påskmåltiden där Jesus instiftade nattvarden, vid korset, vid graven, vid uppståndelsen på påskdagsmorgonen och vid den himmelska måltiden. I mässans bröd och vin är du närvarande vid allt detta och du får konkret ta emot välsignelsen av det enda och eviga offer som en gång för alla fullbordat Guds löften: Jesu kropp och Jesu blod.

”Sannerligen, jag säger er: om ni inte äter Människosönens kött och dricker hans blod äger ni inte livet. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod har evigt liv, och jag skall låta honom uppstå på den sista dagen. Ty mitt kött är verklig föda, och mitt blod är verklig dryck. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod förblir i mig och jag i honom.” Joh 6:53-56

Det är en nåd och en oändlig glädje att vi i vår församling stadigt, får lov att ta emot det nya förbundets liv och nåd i sakramentet och det är en oändlig glädje att vi som Guds befriade folk får sjunga hans lov. Nattvarden, mässan kallas ju oftast för Eukaristi – tacksägelse. Någon uttryckte det som så att den största tacksägelsen vi kan frambära till Gud är eukaristin, mässan. I mässan är tacksägelsen för allt det goda som Jesus gjort för oss och all Guds nåd så förtätad att den materialiseras som bröd. Varje gång du tar emot brödet och vinet frambär du alltså din tacksägelse till Guds nåd och barmhärtighet. Han vill att du skall vara så nära honom som du kan vara i mässan – han vill ju inget hellre än att du ständigt skall leva av den nåd han ger och ingenstans kan du tydligare manifestera detta än när du tar mot brödet och vinet som är hans kropp och blod. I nattvardens heliga måltid ligger du vid Jesu hjärta, under hans beskydd. Han vill ha dig just där! Nattarden firar vi alltså inte bara för vår skull – utan också som tacksägelse till Jesus kärlek. I mässan möts Guds och din kärlek i lovsång.

I nattvarden får vi alltså ta emot alla de gåvor, allt det liv som Jesus vill skänka oss – och vi får samtidigt stämma in i den allra mest konkreta tacksägelsen och lovsägelsen inför tron. Gud erbjuder sin nåd i det nya förbundets bröd och vin –

och han vill att vi ständigt skall leva av det och så redan här i tiden stämma in i den eviga tacksägelsen och lovsången inför Guds tron.

Nu går vi in i de heliga dagarna - dagarna då vi konkret får vandra tillsammans med Jesus – från nattvardssalen, genom Getsemane trädgård, till Via Dolorosa mot korset och mot uppståndelsen.

Slarva inte bort de här dagarna – de är ett skeende som vi får dela – inte som minnesdagar utan som dagar då vi konkret får vara tillsammans med Jesus; vi får se Jesu avklädande i kväll då kyrkan bereds för långfredagen – vi får stå vid korset i den nakna kyrkan tillsammans med Maria och Johannes, vi får med i nattens mörker vara med vid det under som inga mänskliga ögon skådat – då Jesus uppväcks från döden och djävulens välde mister sin makt. Vi får med Guds hela folk prisa Gud i påskdagens ogreppbara glädje. Det är en stor nåd att få vara med i detta skeende.

Nu får vi snart träda in i nattvardssalen – se hur Jesus tar brödet, bryter det och fullbordar förbundet – ”Detta ÄR min kropp – detta ÄR mitt blod – förbundsblodet som blir utgjutet för många till syndernas förlåtelse. Förbundsblodet som blir utgjutet för oss, för mig och för dig.

Se Guds Lamm, som borttager världens synder – saliga dem som är bjudna till Lammets måltid: Kom – Kom – det är Jesu vädjan. Kom och smaka den nåd som övergår allt förstånd: Kom...